

II

(Komunikazzjonijiet)

KOMUNIKAZZJONIJIET MINN ISTITUZZJONIJIET, KORPI, UFFIĊĠI U
AGENZJI TAL-UNJONI EWROPEA

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida skont l-Artikolu 33a(3) tad-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Media Awdjoviżiva dwar il-kamp ta' applikazzjoni tar-rapporti tal-Istati Membri rigward il-miżuri għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hliet fil-litteriżmu fil-media

(2023/C 66/02)

I. INTRODUZZJONI

Il-persuni li huma litterati fil-media jistgħu jagħmlu għażliet infurmati, jifhmu n-natura tal-kontenut u s-servizzi u jiehdu vantaġġ mill-firxa shiha ta' opportunitajiet offruti mit-teknoloġiji tal-komunikazzjoni differenti. Huma jistgħu jipproteġu aħjar lilhom infushom u lill-familji tagħhom minn kontenut ta' ħsara jew illegali. Il-litteriżmu fil-media jista' jservi wkoll bħala għodda siewja fil-ġlieda kontra t-tixrid tad-diżinformazzjoni billi jippermetti lill-utenti jivvalutaw b'mod kritiku s-sorsi tal-informazzjoni u b'hekk jidentifikaw kontenut falz jew qarrieqi, kif stabbilit fil-Gwida tal-Kummissjoni għat-Tishih tal-Kodiċi ta' Prattika dwar id-Diżinformazzjoni ⁽¹⁾. Għalhekk, il-litteriżmu fil-media jagħti s-setgħa lin-nies biex jipparteċipaw f'dibattitu demokratiku aktar miftuħ u infurmat.

In-natura kritika tal-litteriżmu fil-media u l-htieġa li dan jissahhaħ ġew rikonoxxuti fil-Pjan ta' Azzjoni għad-Demokrazija Ewropea (EDAP) ⁽²⁾ u fil-Pjan ta' Azzjoni Medjatiku u Awdjoviżiv (MAAP) ⁽³⁾. It-tishih tal-hliet diġitali u tal-kompetenzi għat-trasformazzjoni diġitali inkluż il-litteriżmu diġitali u fil-media huwa wiehed mill-prijoritajiet strateġiċi tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali ⁽⁴⁾.

Il-Premessa 59 tad-Direttiva (UE) 2018/1808 tirrikonoxxi li l-"litteriżmu fil-media" jirreferi għal hliet, għarfien u intendiment li jippermettu liċ-ċittadini jużaw il-media b'mod effettiv u sikur. Sabiex iċ-ċittadini jkun jista' jkollhom aċċess għall-informazzjoni u biex jużaw, jivvalutaw b'mod kritiku u jgħallqu kontenut tal-media b'mod responsabbli u sikur, jehtieġ li jkollhom hliet avvanzati tal-litteriżmu fil-media.

Il-litteriżmu fil-media ma għandux ikun limitat għat-tagħlim dwar l-għodod u t-teknoloġiji, iżda għandu jkollu l-għan li jgħammar liċ-ċittadini bil-hliet ta' riflessjoni kritika meħtieġa biex jeżerċitaw il-kapaċità ta' ġudizzju, janalizzaw realtajiet kumplessi u jagħrfu d-differenza bejn opinjonijiet u fatti. Għalhekk huwa neċessarju li l-Istati Membri, kif ukoll il-fornituri tas-servizzi tal-media u l-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing, u f'kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, jippromwovu l-iżvilupp tal-litteriżmu fil-media fit-taqsimiet kollha tas-soċjetà, għaċ-ċittadini ta' kull età, u għall-media kollha. Il-progress f'dan ir-rigward għandu jiġi segwit mill-qrib.

⁽¹⁾ COM(2021) 262 final.

⁽²⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Il-pjan ta' azzjoni Ewropew għad-demokrazija, COM/2020/790 final.

⁽³⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Il-Midja tal-Ewropa fid-Deċennju Diġitali: Pjan ta' Azzjoni li Jappoġġa l-Irkupru u t-Trasformazzjoni, COM/2020/784 final.

⁽⁴⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni Pjan ta' Azzjoni dwar l-Edukazzjoni Diġitali 2021-2027: Tfassil mill-ġdid tal-edukazzjoni u t-taħriġ għall-era diġitali COM(2020) 624 final.

L-AVMSD ⁽⁵⁾ (l-Artikolu 33a(1)) tistabbilixxi obbligi godda għall-Istati Membri biex jippromwovu u jieħdu miżuri għall-iżvilupp ta' hliet fil-litteriżmu fil-media.

Skont l-Artikolu 33a(2) tal-AVMSD, l-Istati Membri jridu jirrapportaw lill-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tagħhom ta' dak l-obbligu *"sad-19 ta' Diċembru 2022 u kull tliet snin wara dan"*.

Skont l-Artikolu 33a(3), *"il-Kummissjoni għandha, wara li tikkonsulta mal-Kumitat ta' Kuntatt, tohrōg linji gwida dwar il-kamp ta' applikazzjoni ta' tali rapporti"*.

L-Artikolu 28b tal-AVMSD jistabbilixxi wkoll, fil-kuntest tal-protezzjoni tal-utenti minn kontenut illegali u ta' hsara, obbligi għall-pjattaformi ta' video-sharing rigward il-litteriżmu fil-media. Skont l-Artikolu 28b(3)(j), l-Istati Membri jridu jiżguraw li l-fornituri kollha tal-pjattaformi ta' video-sharing taħt il-guriżdizzjoni tagħhom jipprevedu miżuri u għodod effettivi ta' litteriżmu fil-media u jqajmu s-sensibilizzazzjoni tal-utenti dwar dawk il-miżuri u l-għodod.

Skont l-Artikolu 28b(5), l-Istati Membri jridu jistabbilixxu l-mekkanizmi meħtieġa biex jivvalutaw l-adeqwatezza ta' kwalunkwe miżura bħal din mehuda mill-fornituri tal-pjattaformi ta' video-sharing u jridu jinkarigaw lill-awtoritajiet jew lill-korpi regolatorji nazzjonali biex iwettqu l-valutazzjoni ta' dawk il-miżuri.

F'konformità mal-Premessa 5 tad-Direttiva (UE) 2018/1808, servizz tal-media soċjali għandu jkun kopert minn dawn l-obbligi jekk il-forniment ta' programmi u videos iġġenerati mill-utenti jikkostitwixxi funzjonalità essenzjali ta' dak is-servizz. Il-forniment ta' programmi u ta' videos iġġenerati mill-utenti jista' jitqies li jikkostitwixxi funzjonalità essenzjali ta' servizz tal-media soċjali jekk il-kontenut awdjoviziv ma jkunx biss anċillari għall-attivitajiet ta' dak is-servizz tal-media soċjali jew ma jikkostitwix parti żgħira tal-attivitajiet tiegħu ⁽⁶⁾.

L-Artikolu 30b(3)(b) tal-AVMSD jistabbilixxi li l-Grupp ta' Regolaturi Ewropej għas-Servizzi tal-Media Awdjoviziva (ERGA) għandu *" jipprovdi skambju ta' esperjenza u l-aħjar Prattiki rigward l-applikazzjoni tal-qafas regolatorju għas-servizzi tal-media awdjoviziva, inkluż dak dwar l-aċċessibilità u l-litteriżmu tal-media"*.

Forum ieħor għall-iskambju tal-aħjar Prattiki dwar l-attivitajiet tal-litteriżmu fil-media u l-esplorazzjoni tas-sinerġiji huwa l-Grupp ta' Esperti dwar il-Litteriżmu fil-Media (MLEG) tal-Kummissjoni ⁽⁷⁾. Il-Grupp ta' Esperti tal-Kummissjoni għall-indirizzar tad-dizinformazzjoni u l-promozzjoni tal-litteriżmu diġitali permezz tal-edukazzjoni u tat-taħriġ ⁽⁸⁾ kien ukoll post importanti għall-iskambji dwar inizjattivi Ewropej effettivi mill-qasam tal-edukazzjoni u tat-taħriġ.

F'konformità mal-Artikolu 33a(3) tal-AVMSD, dan id-dokument għandu l-għan li jipprovdi linji gwida dwar il-kamp ta' applikazzjoni tar-rapporti tal-Istati Membri dwar il-miżuri għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hliet fil-litteriżmu fil-media. Filwaqt li jikkomplementaw l-oġettivi ġenerali stabbiliti fl-AVMSD, il-linji gwida għandhom ukoll l-għan li jghinu lill-Istati Membri jiskambjaw l-aħjar Prattiki dwar il-litteriżmu fil-media. Fil-proċess tal-hruġ ta' dawn il-linji gwida, il-Kummissjoni kkonsultat lill-Kumitat ta' Kuntatt, kif inhu meħtieġ mill-Artikolu 33a(3) tal-AVMSD.

Il-linji gwida ma humiex vinkolanti. Sal-punt fejn il-linji gwida jistgħu jinterpretaw l-AVMSD, il-pożizzjoni tal-Kummissjoni ma għandha effett fuq ebda interpretazzjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

⁽⁵⁾ Għall-finijiet ta' dawn il-linji gwida, ir-referenzi għall-"AVMSD" għandhom jinftehm bħala referenzi għad-Direttiva 2010/13/UE dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-ligi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar il-forniment ta' servizzi tal-media awdjoviziva (Direttiva dwar is-Servizzi tal-Media Awdjoviziva) (ĠU L 95, 15.4.2010, p. 1), kif emendata bid-Direttiva (UE) 2018/1808 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2018 (ĠU L 303, 28.11.2018, p. 69). Id-Direttiva hija disponibbli hawnhekk: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1808&from=SK>

⁽⁶⁾ Ara wkoll il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Linji gwida dwar l-applikazzjoni Prattika tal-kriterju ta' funzjonalità essenzjali tad-definizzjoni ta' 'servizz ta' pjattaforma ta' video-sharing' skont id-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Media Awdjoviziva", (GU C 223, 7.7.2020, p. 3).

⁽⁷⁾ L-MLEG jiltaqa' darbtejn fis-sena u joffri spazju interattiv għal diskussjonijiet bejn ir-rappreżentanti tal-Istati Membri, bil-partecipazzjoni ta' esperti mistiedna mill-komunitajiet Ewropej u globali tal-litteriżmu fil-media. Ara <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2541>

⁽⁸⁾ Bħala kontribut għall-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali, il-Grupp ta' Esperti ppubblika rapport finali tal-hidma tiegħu b'harsa ġenerali lejn Prattiki tajba, rakkomandazzjonijiet u Linji Gwida għall-ghalliema u għall-edukaturi rigward l-indirizzar tad-dizinformazzjoni u l-promozzjoni tal-litteriżmu diġitali permezz tal-edukazzjoni u t-taħriġ. Ara hawn: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/action-7>

II. IL-PERJODU TA' RAPPORTAR U L-ATTURI TAS-SUQ TAL-MEDIA KKOŦĊERNATI

1. Il-perjodu ta' rapportar

L-Artikolu 2 tad-Direttiva (UE) 2018/1808 jirrikjedi li l-Istati Membri jitrassponuha sad-19 ta' Settembru 2020. Fid-dawl ta' dan, ir-rapporti tal-Istati Membri għandhom inizjalment ikopru l-perjodu Settembru 2020 - Ottubru 2022 ⁽⁹⁾. Ir-rapporti sussegwenti għandhom ikopru l-perjodi rispettivi ta' 3 snin, li jintemmu f'Ottubru tal-aħħar sena rispettiva tal-perjodu.

2. L-atturi tas-suq tal-media kkoŋċernati

F'konformità mal-Artikoli 33a(1) u 28b(3) tal-AVMSD, ir-rapporti tal-Istati Membri għandhom jinkludu tal-anqas miżuri ta' litteriżmu fil-media relatati mas-servizzi tal-media awdjoviżiva u mal-pjattaformi ta' video-sharing, kif definiti mill-AVMSD.

III. STRUTTURA TAR-RAPPORTI

1. Harsa ġenerali

Ir-rapporti għandu jkun fihom hames taqsimiet (a. – e.; ara hawn taht). L-ewwel żewġ taqsimiet (a. – b.) għandhom jipprovdu tal-anqas l-informazzjoni indikata fihom. It-tielet, ir-raba' u l-hames taqsima (c., d. u e.) huma bbażati fuq l-approċċ tal-aħjar sforz f'dak li għandu x'jaqsam mad-deskrizzjoni tal-miżuri rilevanti indikati fihom. L-Istati Membri għandhom ukoll il-possibbiltà li jinkludu kwalunkwe informazzjoni addizzjonali li jqisu rilevanti għar-rapport.

Kull taqsima tar-rapporti jenhtieg li tipprovdi lista u, jekk ikun possibbli, deskrizzjoni fil-qosor tal-miżuri, tal-arrangamenti, tal-attivitajiet u tal-iżviluppi. Id-deskrizzjoni fil-qosor tista' tinkludi l-elementi ewlenin, bħall-oġettivi, il-korpi fil-mira u/jew id-demografija, il-metodi ta' implimentazzjoni u, jekk disponibbli, l-eżiti. Sa fejn ikun possibbli, ir-rapporti għandhom jinkludu wkoll referenzi għas-sorsi ta' informazzjoni, bhas-siti web rilevanti, anke jekk ikunu disponibbli biss bil-lingwi nazzjonali.

2. Taqsimiet tar-rapporti

a. Miżuri legali u/jew ta' politika

L-Istati Membri għandhom jirrapportaw dwar miżuri leġiżlattivi u miżuri oħrajn ta' natura legali li jkollhom fis-seħh u, meta rilevanti, dawk li huma ppjanati għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media. B'mod partikolari, għandhom jirrapportaw dwar ir-regoli legali applikabbli għas-servizzi tal-media awdjoviżiva u għall-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing, kif definiti mill-AVMSD, inkluż meta tali regoli jkunu parti minn oqfsa usa' ta' litteriżmu fil-media li, pereżempju, ikopru s-servizzi kollha tal-media u/jew is-servizzi kollha tas-soċjetà tal-informazzjoni.

Sa fejn ikun possibbli, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw ukoll dwar miżuri ta' politika usa', bħal strateġiji nazzjonali u/jew reġjonali u pjanijiet ta' azzjoni għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media.

Sal-punt fejn ir-regoli legali applikabbli jimponu obbligi fuq il-fornituri ta' servizzi tal-media awdjoviżiva u fuq il-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing biex jimplimentaw miżuri ta' litteriżmu fil-media, l-Istati Membri għandhom, sa fejn ikun possibbli, jirrapportaw dwar tali miżuri għall-fornituri taht il-ġurisdizzjoni tagħhom. Fir-rigward tal-pjattaformi ta' video-sharing, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw ukoll dwar il-valutazzjonijiet tagħhom tal-adegwatezza tal-miżuri ta' litteriżmu fil-media implimentati mill-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing taht il-ġurisdizzjoni tagħhom, filwaqt li jqisu s-sett ta' ghodod tal-litteriżmu fil-media ⁽¹⁰⁾.

b. Miżuri organizzattivi

L-Istati Membri għandhom jirrapportaw dwar il-miżuri u l-arrangamenti organizzattivi fis-seħh għall-abilitazzjoni tal-implimentazzjoni tal-obbligi tal-litteriżmu fil-media skont l-AVMSD. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jindikaw liema awtoritajiet jew korpi, fil-livelli nazzjonali, reġjonali u/jew lokali, skont kif applikabbli, huma responsabbli għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media kif ukoll għas-sorveljanza tal-konformità mal-obbligi possibbli imposti fuq il-fornituri ta' servizzi tal-media awdjoviżiva u fuq il-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing.

⁽⁹⁾ L-Istati Membri li jixtiequ jagħmlu dan jistgħu jinkludu wkoll referenzi għal miżuri jew attivitajiet barra minn dan il-perjodu ta' rapportar.

⁽¹⁰⁾ <https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2021/12/ERGA-AG3-2021-Report-on-Media-Literacy.pdf>

Jenhtieg li jindikaw ukoll liema kompiti speċifiċi ġew fdati lil dawn l-awtoritajiet jew korpi. F'dan il-kuntest, jenhtieg li jiġi speċifikat kwalunkwe kompitu tal-awtoritajiet regolatorji indipendenti tal-media fil-qasam tal-litteriżmu fil-media.

Sa fejn ikun possibbli, ir-rapporti għandhom jipprovdu wkoll informazzjoni dwar l-istruttura/i ta' kooperazzjoni tal-partijiet ikkonċernati u l-partijiet ikkonċernati differenti li jikkooperaw mal-awtoritajiet u mal-korpi tal-Istati Membri għall-finijiet tal-attivitajiet tagħhom ta' litteriżmu fil-media.

c. Finanzjament pubbliku u arrangamenti ohra ta' finanzjament tal-litteriżmu fil-media

L-Istati Membri jenhtieg li jagħmlu mill-aħjar li jistgħu biex jiddeskrivu l-firxa u l-perjodu/perjodi ta' zmien tar-riżorsi finanzjarji pubbliċi allokat għall-promozzjoni u għall-iżvilupp tal-hiliet fil-litteriżmu fil-media. Dan jenhtieg li jkopri tal-anqas il-baġit fil-livell nazzjonali. Ir-rapporti jistgħu jiddeskrivu wkoll, fil-qosor, l-istrumenti ta' finanzjament użati biex jiffinanzjaw l-attivitajiet tal-litteriżmu fil-media, inklużi dawk li jkollhom l-għan li jattiraw il-finanzjament privat.

d. Attivitajiet ta' involviment u ta' sensibilizzazzjoni, inklużi kurrikuli tal-litteriżmu fil-media

L-Istati Membri għandhom jagħmlu mill-aħjar li jistgħu biex jirrapportaw dwar kwalunkwe attività ta' involviment jew ta' sensibilizzazzjoni li jkollhom fis-seħh għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media fil-gruppi kollha ta' età fl-edukazzjoni formali u fil-perspettiva tat-tagħlim tul il-hajja. Sa fejn ikun possibbli u jekk applikabbli, l-Istati Membri jistgħu jirreferu wkoll għall-attivitajiet rilevanti ta' involviment u ta' sensibilizzazzjoni mwettqa mill-atturi tas-suq, minn korpi xjentifiċi jew minn organizzazzjonijiet mhux governattivi. Dawn jistgħu jinkludu ġimghat ta' litteriżmu fil-media kif ukoll kampanji u attivitajiet ta' taħriġ immirati lejn demografija partikolari, inkluż iż-żgħażaġh.

F'dak ir-rigward, l-Istati Membri jistgħu jesploraw il-possibbiltà li jistabbilixxu mezzi strutturati ta' komunikazzjoni maċ-ċentri nazzjonali tal-Osservatorju Ewropew tal-Media Digitali (EDMO) ⁽¹⁾, iffinanzjati mill-Kummissjoni Ewropea. L-għanijiet taċ-ċentri nazzjonali tal-EDMO jinkludu (i) il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali tal-media fir-rigward tal-monitoraġġ tal-politiki tal-pjattaformi online u l-ekosistema tal-media digitali u (ii) l-organizzazzjoni ta' attivitajiet ta' litteriżmu fil-media ⁽²⁾.

Meta possibbli, l-Istati Membri jistgħu jirrapportaw ukoll dwar l-inkluzjoni ta' miżuri għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media f'kurrikuli edukattivi formali fl-livelli differenti (edukazzjoni primarja, sekondarja, għolja jew livelli ohra ta' edukazzjoni u taħriġ, kif xieraq) ⁽³⁾ bħala suġġett separat u/jew bħala parti mit-tagħlim ta' diversi suġġetti. Dan jista' jkopri wkoll moduli ddedikati tal-litteriżmu fil-media għall-għalliema u għall-harriega, b'mod partikolari fit-taħriġ inizjali u/jew fl-iżvilupp professjonali kontinwu tal-għalliema, kif irrakkomandat fir-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 dwar il-protezzjoni tal-minuri u d-dinjità tal-bniedem u dwar id-dritt ta' twegiba fir-rigward tal-kompetittività tal-industrija Ewropea tas-servizzi awdjovizivi u tal-informazzjoni online ⁽⁴⁾.

Ir-rapporti jistgħu jirreferu għar-riżorsi rilevanti tal-litteriżmu fil-media disponibbli għall-pubbliku, bħal portali tal-web iddedikati, anke jekk ikunu disponibbli biss bil-lingwi nazzjonali.

⁽¹⁾ <https://edmo.eu/2021/05/26/national-edmo-hubs-announced/>

⁽²⁾ Bhalissa, 14-il ċentru nazzjonali magħżula saru parti min-network tal-EDMO, li jkopri s-27 Stat Membru tal-UE kif ukoll in-Norveġja fiż-ŻEE.

⁽³⁾ Għall-finijiet tal-iżvilupp ta' kurrikuli tal-litteriżmu fil-media, l-Istati Membri jistgħu jqisu l-Qafas ta' Kompetenza Digitali għaċ-Ċittadini, disponibbli fuq <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework> kif ukoll il-Linji Gwida għall-Għalliema u għall-Edukaturi dwar l-Indirizzar tad-diżinformazzjoni u l-promozzjoni tal-litteriżmu digitali permezz tal-edukazzjoni u t-taħriġ, disponibbli fuq <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a224c235-4843-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-mt>

⁽⁴⁾ Ir-Rakkomandazzjoni dwar il-protezzjoni tal-minuri u tad-dinjità tal-bniedem u dwar id-dritt ta' twegiba fir-rigward tal-kompetittività tal-industrija Ewropea tas-servizzi awdjovizivi u tal-informazzjoni online hija disponibbli hawnhekk: EUR-Lex - 32006H0952 - MT - EUR-Lex (europa.eu)

e. *Miżuri u metodi ta' evalwazzjoni*

L-Istati Membri li jużaw jew li jixtiequ jintroduċu miżuri biex jivvalutaw l-impatt ta' inizjattivi reġjonali jew nazzjonali tal-media għall-promozzjoni tal-litteriżmu fil-media, inklużi indikaturi tal-kejl tal-prestazzjoni għall-valutazzjoni tal-impatt tal-miżuri u l-metodi tal-litteriżmu fil-media tagħhom, huma mhegġa jlenkaw u jiddeskrivu tali miżuri u l-eżiti tagħhom fir-rapporti tagħhom ⁽¹⁵⁾.

IV. KUMMENTI PROĊEDURALI

Kif previst mill-Artikolu 30b(3)(b) tal-AVMSD, l-ERGA irid “jipprovdi skambju ta' esperjenza u l-aħjar prattiki rigward l-applikazzjoni tal-qafas regolatorju għas-servizzi tal-media awdjoviżiva, inkluż dak dwar l-aċċessibbiltà u l-litteriżmu tal-media”. Minhabba dan ir-rekwiżit, il-Kummissjoni thegġeg lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali biex ikomplu jipprovdu skambju tal-informazzjoni u tal-aħjar prattiki dwar il-litteriżmu fil-media fil-kuntest tal-ERGA, inkluż fir-rigward tal-applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida.

Sabiex jiġu promossi s-sensibilizzazzjoni u l-iskambju tal-aħjar prattiki, ir-rapporti tal-Istati Membri se jiġu ppubblikati fuq is-sit web tal-Kummissjoni.

Ir-rapporti se jkunu utli wkoll fid-dawl tal-miri dwar il-hiliet digitali li huma parti mill-Programm ta' Politika tal-2030 dwar id-Deċennju Digitali ⁽¹⁶⁾, u jistgħu jikkontribwixxu għall-pjanijiet direzzjonali strateġiċi tad-Deċennju Digitali tal-Istati Membri.

⁽¹⁵⁾ Sabiex jivvalutaw il-livelli tal-litteriżmu fil-media, l-Istati Membri jistgħu jużaw l-oqfsa ta' evalwazzjoni eżistenti. Dawn l-oqfsa jinkludu “Study on Assessment Criteria for Media Literacy Levels: A comprehensive view of the concept of media literacy and an understanding of how media literacy levels in Europe should be assessed” (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/115550fe-a89f-4086-82e5-c7573e26c38a>), “Testing and Refining Criteria to Assess Media Literacy Levels in Europe” (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4cbb53b5-689c-4996-b36b-e920df63cd40>) u “Global media and information literacy assessment framework: country readiness and competencies” żviluppati mill-UNESCO (<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000224655>).

⁽¹⁶⁾ Id-Deċiżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 li tistabbilixxi l-Programm ta' Politika tal-2030 dwar id-Deċennju Digitali (ĠU L 323, 19.12.2022, p. 4).

APPENDIĊI

Mudell ghar-rapporti dwar il-litteriżmu fil-media tal-Istati Membri

Il-mistoqsijiet li ġejjin huma ssuġġeriti biex jiġu strutturati r-rapporti tal-Istati Membri dwar il-litteriżmu fil-media. Għal aktar dettalji dwar x'jista' jiġi inkluż, jekk joghġbok irreferi għat-taqsima 2 ta' dawn il-linji gwida.

a. Miżuri legali u/jew ta' politika

- Liema miżuri legiżlattivi u miżuri oħra ta' natura legali applikabbli għas-servizzi tal-media awdjoviżiva u għall-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing jew, meta rilevanti, liema pjanijiet għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu tal-media għandu fis-seħh pajjiżek?
- F'pajjiżek hemm obbligi imposti fuq is-servizzi tal-media awdjoviżiva u fuq il-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing biex jiġu implimentati miżuri ta' litteriżmu fil-media?
- Liema miżuri ta' politika usa' għandu fis-seħh pajjiżek għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media?
- X'inhi l-valutazzjoni tiegħek tal-adegwatezza tal-miżuri tal-litteriżmu fil-media implimentati mill-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing taht il-guriżdizzjoni ta' pajjiżek, filwaqt li jitqies is-sett ta' għodod tal-litteriżmu fil-media?

b. Miżuri organizzattivi

- Liema awtoritajiet jew korpi f'pajjiżek huma responsabbli għall-promozzjoni u għall-iżvilupp tal-hiliet fil-litteriżmu fil-media kif ukoll għas-sorveljanza tal-konformità mal-obbligi possibbli imposti fuq il-fornituri ta' servizzi tal-media awdjoviżiva u fuq il-fornituri ta' pjattaformi ta' video-sharing?
- Liema kompiti speċifiċi ġew fdati lilhom?
- Tista' tipprovdi informazzjoni dwar l-istruttura/istrutturi ta' kooperazzjoni tal-partijiet ikkonċernati u l-partijiet ikkonċernati differenti li jikkooperaw mal-awtoritajiet u mal-korpi ta' pajjiżek għall-finijiet tal-attivitajiet tagħhom ta' litteriżmu fil-media?

c. Finanzjament pubbliku u arrangamenti oħra ta' finanzjament tal-litteriżmu fil-media

- Tista' tiddekrivi l-firxa u l-perjodu/perjodi ta' żmien tar-riżorsi finanzjarji pubbliċi allokat f'pajjiżek għall-promozzjoni u għall-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media u l-istrumenti ta' finanzjament użati biex jifinanzjaw l-attivitajiet tal-litteriżmu fil-media, inkluż kwalunkwe wiehed li jkollu l-għan li jattira l-finanzjament privat?

d. Attivitajiet ta' involviment u ta' sensibilizzazzjoni, inklużi kurrikuli tal-litteriżmu fil-media

- Liema attivitajiet ta' involviment jew ta' sensibilizzazzjoni għandu fis-seħh pajjiżek u liema minn dawn l-attivitajiet twettqu minn atturi tas-suq, minn korpi xjentifiċi jew minn organizzazzjonijiet mhux governattivi biex jippromwovu u jiżviluppaw il-hiliet fil-litteriżmu fil-media?
- Pajjiżek stabbilixxa mezzi strutturati ta' komunikazzjoni maċ-ċentri nazzjonali tal-Osservatorju Ewropew tal-Media Diġitali (EDMO) jew esplora din il-possibbiltà?
- Liema miżuri ttiehdu f'pajjiżek biex il-promozzjoni u l-iżvilupp ta' hiliet fil-litteriżmu fil-media jiġu inklużi f'kurrikuli edukattivi formali f'livelli differenti, u fl-edukazzjoni professjonali inizjali u kontinwa għall-ghalliem u għall-harrieġa, u biex ir-riżorsi rilevanti tal-litteriżmu fil-media jsiru disponibbli għall-pubbliku?

e. Miżuri u metodi ta' evalwazzjoni

- Pajjiżek juża jew jixtieq jintroduċi miżuri biex jivvaluta l-impatt tal-inizjattivi reġjonali jew nazzjonali tal-media, inklużi indikaturi tal-kejl tal-prestazzjoni biex jivvaluta l-impatt tal-miżuri u l-metodi tal-litteriżmu fil-media? Jekk iva, jekk jogħġbok elenka u ddeskrivi dawn il-miżuri u l-eżiti tagħhom.
-

Informazzjoni addizzjonali

- Hemm xi informazzjoni addizzjonali rilevanti għal dan ir-rapport?
-
-